

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมโลกมีวิวัฒนาการและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้สังคมไทยในปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ได้ตระหนักถึงสถานการณ์และความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในระดับโลกและภายในประเทศ โดยเฉพาะภาวะผันผวนด้านเศรษฐกิจพลังงาน และภูมิอากาศ ที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบอย่างชัดเจนต่อประเทศไทยทั้งเชิงบวกและลบ ดังนั้น ทิศทางการบริหารจัดการประเทศภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงเป็นการใช้จุดแข็งและศักยภาพที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างความเข้มแข็งและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555, หน้า 7)

การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย สอดแทรกการพัฒนาคนด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างวัฒนธรรมการใฝ่รู้ พัฒนาทักษะให้คนมีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ต่อยอดสู่การสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากการฝึกฝนเป็นความคิดสร้างสรรค์ปลูกฝังการพร้อมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น และจิตใจที่มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย พัฒนาคนด้วยการเรียนรู้ในศาสตร์วิทยาการให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สร้างจิตสำนึกให้คนไทยมีความรับผิดชอบต่อสังคม เคารพกฎหมาย หลักสิทธิมนุษยชน เรียนรู้การรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ จากทิศทางการพัฒนาประเทศและยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะรัฐมนตรีแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) จึงได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนเป็นสำคัญ เพื่อเตรียมคนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลกและภูมิภาค โดยเฉพาะในประชาคมอาเซียน ดังนั้น ช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 จึงมุ่งเน้นการพัฒนาคนทุกช่วงวัยให้เข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการนำหลักคิดหลักปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเสริมสร้างศักยภาพของคนในทุกมิติ ทั้งด้านร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีสติปัญญาที่รอบรู้ และมีจิตใจที่สำนึกในศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความเพียร มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมในสังคม และหนุนเสริมสถาบัน

ทางสังคมให้แข็งแกร่งและเอื้อต่อการพัฒนาคน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555, หน้า 45)

การจัดการศึกษาในปัจจุบัน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการแก้ปัญหาและการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพของคนไทย ซึ่งรัฐบาลได้พยายามที่จะปรับปรุงระบบการศึกษาให้สอดคล้องและครอบคลุมกับความต้องการของประเทศ และรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศที่มั่นคงและสมดุล เพื่อที่จะทำให้คนไทยดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ดังที่กล่าวในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง ค่านิยมที่พึงาม ควบคู่กับการให้ความรู้ ความเข้าใจ และฝึกทักษะที่จำเป็น เพื่อให้ผู้เรียนใฝ่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองต่อเนื่องตลอดชีวิต

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ใช้แนวคิดหลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standard - based Curriculum) เป็นหลักสูตรแกนกลางของชาติ ที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติโดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 2-3) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้ ทักษะในการทำงาน ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียง ซึ่งเป็นสาระหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และการแก้ปัญหาในการทำงาน สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน

ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนเทศบาล ๑ (บางวัว) ในปีการศึกษาที่ผ่านมา พบว่ามีปัญหาหลายด้านทั้งนี้เนื่องจากขาดครูผู้สอนที่มีความสามารถเฉพาะด้านในการสอน ขาดสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน อีกทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี พบว่าวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอนไม่เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน ซึ่งพัชรี หยิบสูงเนิน (2551, หน้า 4) ได้กล่าวว่า วิธีการสอนของครูผู้สอนเน้นการสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่ จึงมีผลทำให้

การเรียนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีไม่ประสบผลสำเร็จ และไม่มีศักยภาพ มีผลสัมฤทธิ์ไม่ได้เกณฑ์มาตรฐาน จึงมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีไม่ได้เกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด ตลอดจนปัญหาที่สำคัญอีกด้านหนึ่งที่ผู้วิจัยพบ คือ วัฒนธรรมการเรียนการสอนหรือสื่อการสอนไม่มีคุณภาพและไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนในการจัดกระบวนการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สุรชาติ พันธุ์ชาติ (2546, หน้า 86) ได้กล่าวว่า ปัญหาด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนซึ่งเป็นปัญหาการสอนของครูวิชากลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี คือ ไม่มีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน งบประมาณการจัดซื้อสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนน้อย จึงไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ซึ่งเป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นกับผู้วิจัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ผู้วิจัยจึงได้หาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการผลิตสื่อการเรียนรู้ที่สะดวกต่อการใช้งานและมีประสิทธิภาพเพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ ในการผลิตสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้จะต้องเป็นสื่อที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้หรือชุดการสอน ที่มีการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้หรือชุดการสอน ก่อนนำมาใช้ เพื่อให้แน่ใจว่าเมื่อนักเรียนได้เรียนรู้แล้ว สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ปัญหา สุขศิริ (2545, หน้า 66) ได้อธิบายว่า การสร้างชุดการสอนกลุ่มส่งเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง ชีวิตในบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แล้วพบว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นอย่างมีระบบ เมื่อนำไปหาประสิทธิภาพแล้วชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนจากชุดการสอน ได้รับความรู้ มีความสนุกสนานในการเรียน กล่าวคือกล้าแสดงออก ดังนั้นชุดกิจกรรมการเรียนรู้หรือชุดการสอนจะเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด นักเรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง และเรียนได้ตามความสามารถของตนเองตามความสนใจ และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องหรือการศึกษานอกระบบ เพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้หรือชุดการสอนสามารถนำไปสอนได้ทุกสถานที่ทุกเวลา

ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีจึงมีความจำเป็นต่อการแสวงหาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนและหลังจากการศึกษาหาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยแก้ปัญหาและส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนและช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ปลูกฝังเรื่องกระบวนการทำงานและการจัดการอย่างเป็นระบบเป็นการเรียนรู้ที่ยึดการทำงานและการแก้ปัญหาเป็นสิ่งสำคัญ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทของนักเรียนที่จะต้องฝึกทักษะการทำงาน การจัดการอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ครูผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง ได้ลงมือปฏิบัติจริง แก้ปัญหาเป็น ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยใช้สื่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเครื่องมือ พร้อมสื่อประสมต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนใช้ประกอบการเรียนรู้ไปพร้อมกันได้ด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นด้วยความสนุกสนาน ไม่เกิดความเบื่อหน่าย ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำเอาสื่อการสอนแบบสื่อประสมและใช้กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น จะสามารถส่งเสริมประสบการณ์และพัฒนาพฤติกรรมการทำงานให้กับนักเรียนได้มากขึ้น นับว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอีกนวัตกรรมหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะเป็นการสอนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด นักเรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมด้วยตนเองเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น และเรียนได้ตามความสามารถของตนเองตามความสนใจ และใช้สื่อประสมในการถ่ายทอดความรู้และเนื้อหา

งานประดิษฐ์ใบตองเป็นสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สอดคล้องในหน่วยการเรียนรู้ งานประดิษฐ์ สาระการเรียนรู้ที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนำเอาภูมิปัญญาและทรัพยากรในท้องถิ่นอันทรงคุณค่าน่าอนุรักษ์และหวงแหนเพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้ตระหนักถึงความสำคัญยิ่งต่อการสืบต่อมรดกของบรรพบุรุษของไทย มาประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ได้เรียนรู้ตามความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลได้อย่างมีความสุข เพื่อส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ให้มีความรู้ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และเป็นแนวทางในการนำไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคตอย่างมีความสุขจากสภาพปัญหาดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า ผู้วิจัยสนใจที่จะผลิตและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ดีขึ้น และให้นักเรียนเกิดทักษะตามกระบวนการในการทำงาน ทำงานด้วยความรับผิดชอบ มีความคิดสร้างสรรค์ เกิดความรักและหวงแหนภูมิปัญญาไทยพร้อมพัฒนาตนเองตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/ 80
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานของงานวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/ 80
2. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอื่น ๆ ของโรงเรียนเทศบาล ๑ (บางวัว) และโรงเรียนอื่น ๆ ได้
3. ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบข่ายด้านเนื้อหา กรอบเนื้อหาของการวิจัยในครั้งนี้เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว ตัวชี้วัดชั้นปีที่ 1) อภิปรายแนวทางในการทำงานและปรับปรุงการทำงานแต่ละขั้นตอน 2) ใช้ทักษะการจัดการในการทำงานและทักษะการทำงานร่วมกัน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 450 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว) จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้จำนวนห้องเรียนทั้งสิ้น 2 ห้องเรียน และทำการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเป็นหน่วยในการสุ่มจำนวน 1 ห้องเรียน เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง จำนวน 40 คน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ใช้เวลาทั้งหมด จำนวน 24 ชั่วโมง

4. ตัวแปรในการวิจัย

4.1 ตัวแปรต้น คือ

การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

4.2 ตัวแปรตาม คือ

4.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง

4.2.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงาน ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.4.3 เจตคติต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การสร้างสื่อประสมขึ้นสำหรับให้นักเรียนได้เรียน เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง ด้วยการค้นคว้าขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปทดลองใช้และปรับปรุง หาประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นที่ 2 การดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ เป็นการกำหนด

จุดมุ่งหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้, จุดประสงค์การเรียนรู้, ส่วนประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้, หน่วยการเรียนรู้, เนื้อหา, กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้และหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ขั้นที่ 4 การพัฒนาและหาคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 5 นำไปทดลองใช้จริง

2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง ชุดสื่อประสมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย คู่มือครู คู่มือนักเรียน เนื้อหา วัสดุ/ อุปกรณ์ แบบฝึกหัด ท้ายชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียน แบบวัดเจตคติ โดยผู้วิจัยแบ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ออกเป็น

3 ชุด ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 เรื่อง พับกลีบจับจีบใบตอง

ชุดที่ 2 เรื่อง ใช้ใบตองห่ออาหารภาชนะประดิษฐ์

ชุดที่ 3 เรื่อง ประดิษฐ์ใบตอง สืบทอด ประเพณี พิธีกรรม

3. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง ผลการใช้ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ $80/80 (E_1/E_2)$ โดยพิจารณาจากเนื้อหาที่เป็นทักษะพิสัย ซึ่งมีความหมายดังนี้

80 ตัวแรก E_1 หมายถึง แทนประสิทธิภาพของกระบวนการ คิดจากคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่สามารถทำแบบฝึกหัดหลังเรียนแต่ละชุดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 คำนวณจากประสิทธิภาพของกระบวนการวัดจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้

80 ตัวหลัง E_2 หมายถึง แทนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดจากคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่สามารถทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์สิ้นสุดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมทั้งหมดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 คำนวณจากประสิทธิภาพของผลลัพธ์วัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. งานประดิษฐ์ใบตอง หมายถึง งานประดิษฐ์ที่สร้างขึ้นจากใบตอง ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีเนื้อหาที่ ประกอบไปด้วย

- 4.1 การพับกลีบรูปแบบต่าง ๆ
- 4.2 การห่อขนม, ทรงสูง, ทรงเตี้ย, ขนมเทียน
- 4.3 ประดิษฐ์ถาดใส่ผลไม้
- 4.4 ประดิษฐ์กระทงดอกไม้
- 4.5 ประดิษฐ์กระทงลอย

5. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว) จังหวัดฉะเชิงเทรา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ ที่ได้จากการเรียนรู้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง โดยวัดจากคะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือกใช้วัดความรู้ของนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เรื่อง การประดิษฐ์ใบตอง วิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

8. พฤติกรรมการปฏิบัติงาน หมายถึง การกระทำของนักเรียนในขณะที่เรียนและทำแบบทดสอบภาคปฏิบัติท้ายชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ใบตอง ซึ่งมีแบบประเมินพฤติกรรมการประเมิน 10 รายการ ได้แก่

ประเมินทักษะพิสัย

- 1. ปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอนได้ถูกต้อง
- 2. มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
- 3. ใช้เครื่องมือได้เหมาะสมและปลอดภัย
- 4. การให้ความร่วมมือ
- 5. มีการวางแผนและการจัดการเวลาในการทำงาน
- 6. การรักษาความสะอาด

ประเมินผลงาน

- 1. ผลงานมีความสมบูรณ์และองค์ประกอบครบถ้วน
- 2. ประณีตสวยงาม
- 3. ความสมดุลของชิ้นงาน
- 4. การนำไปใช้ประโยชน์

5. แบบประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียน หมายถึง แบบบันทึกการสังเกตการกระทำของนักเรียน ในระหว่างทำแบบทดสอบภาคปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ซึ่งมีรายการประเมินเป็น 3 ระดับ ได้แก่

2 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการปฏิบัติงาน/ ผลงานของนักเรียนมีความเหมาะสมดี

1 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการปฏิบัติงาน/ ผลงานของนักเรียนมีความเหมาะสมพอใช้

0 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการปฏิบัติงาน/ ผลงานของนักเรียนไม่เหมาะสมควร

ปรับปรุง

6. เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกความคิดเห็นของนักเรียนที่มีผลต่อการเรียนการสอน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง งานประดิษฐ์ใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

7. แบบวัดเจตคติ หมายถึง แบบวัดความรู้สึกความคิดเห็นของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ใบตอง ซึ่งวัดโดยแบบ

วัดเจตคติชนิดมาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น